

Fremsat den 30. november 2017 af undervisningsministeren (Merete Riisager)

Forslag

til

Lov om ændring af lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v.

(Kapacitetsloft)

§ 1

I lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 1143 af 23. oktober 2017, foretages følgende ændringer:

1. I § 8, stk. 2, udgår »midlertidigt«.

2. I § 8, stk. 2, ændres »en hensigtsmæssig udnyttelse af den eksisterende samlede kapacitet« til: »et tilstrækkeligt og varieret uddannelsesudbud til alle unge overalt i landet og en hensigtsmæssig udnyttelse af den samlede kapacitet, såvel i det førstkommende, som de efterfølgende skoleår«.

3. I § 8, stk. 2, indsættes som 2. pkt.:

»I særlige tilfælde kan ministeren med virkning for ét skoleår fastlægge et kapacitetsloft, selvom der ikke er en indstilling fra et eller flere regionsråd eller er sket høring af den enkelte institution.«

§ 2

Loven træder i kraft den 1. februar 2018.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Indholdsfortegnelse

1. Indledning
2. Lovforslagets baggrund og formål
3. Lovforslagets indhold
 - 3.1. Fastsættelse af kapacitetsloft
 - 3.1.1. Gældende ret
 - 3.1.2. Ministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
4. Konsekvenser for landdistrikter
5. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige
6. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.
7. Administrative konsekvenser for borgerne
8. Miljømæssige konsekvenser
9. Forholdet til EU-retten
10. Hørte myndigheder og organisationer m.v.
11. Sammenfattende skema

1. Indledning

Med lovforslaget foreslås den tidsmæssige begrænsning i gældende ret for fastsættelse af et kapacitetsloft at udgå, således at undervisningsministeren fremadrettet efter indstilling fra regionsrådet og høring af den enkelte institution kan fastsætte varigheden af et kapacitetsloft til den periode, der efter ministerens vurdering konkret er behov for. I særlige tilfælde vil fastsættelsen af et kapacitetsloft kunne ske uden at afvente en indstilling fra regionsrådet og en udtalelse fra den berørte institution.

Anvendelsesområdet for bemyndigelsen til at fastsætte et kapacitetsloft vil endvidere blive udvidet, idet et sådant loft efter forslaget også vil kunne fastsættes med henblik på et tilstrækkeligt og varieret uddannelsesudbud til alle unge overalt i landet. Det vil endvidere blive præciseret, at fastsættelse af et loft med henblik på en hensigtsmæssig udnyttelse af den samlede kapacitet vil kunne ske både i forhold til den samlede kapacitet i det førstkommende skoleår, og i forhold til det forventede kapacitetsbehov i de efterfølgende skoleår.

De nye, udvidede muligheder for at fastsætte et kapacitetsloft på institutioner omfattet af lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. vil herefter indgå i grundlaget for de nye regler om elevfordeling, som ministeren agter at fastsætte administrativt i en ny bekendtgørelse med virkning for optaget af elever til førstkommende skoleår.

2. Lovforslagets baggrund og formål

Når nye unge hvert år skal optages på de almengymnasiale uddannelser (stx og hf), fordeles de på konkrete gymnasier efter ansøgning. Ansøgerne har krav på at blive optaget på uddannelsen, hvis de opfylder adgangsforudsætningerne, men de er ikke garanteret optagelse på den institution, de søger. Der kan angives op til fem prioriterede uddannelsesønsker, og hvis en gymnasial uddannelse er det højest prioriterede uddannelsesønske, skal der angives mindst to yderligere uddannelsesønsker, medmindre der ikke udbydes anden ønsket uddannelse inden for rimelig geografisk afstand fra elevens bopæl.

Institutioner, der ikke har flere optagelsesberettigede ansøgere, end de har kapacitet til, skal optage alle. Hvis der er flere ansøgere, der har en institution som førsteprioritet, end der er kapacitet til, skal samtlige af institutionens modtagne ansøgninger sendes til det regionale fordelingsudvalg med henblik på fordeling af eleverne. Det regionale fordelingsudvalg afgør fordelingen af elever i området.

Hvert år er der institutioner, der har flere førsteprioritetsansøgninger, end de har kapacitet til, og hvor en del af ansøgerne derfor skal fordeles til andre institutioner i nærheden. Når dette sker, sker det på grundlag af en række fordelingskriterier. Kriterierne fastlægger, hvordan ansøgerne fordeles mellem institutionerne i fordelingsudvalgets område. De sikrer gennemsigtighed i ansøgningsprocessen for den enkelte ansøger og en hensigtsmæssig fordeling af eleverne i forhold til kapaciteten på institutionerne i fordelingsudvalgets område.

I 2016 og 2017 fik 95 pct. af eleverne på landsplan opfyldt deres 1. prioritetsønske. Erfaringerne med de nuværende regler viser imidlertid, at der er visse udfordringer.

Det fremgår af »Aftale mellem regeringen, Socialdemokraterne, Dansk Folkeparti, Liberal Alliance, Det Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti og Det Konservative Folkeparti om styrkede gymnasiale uddannelser« af 3. juni 2016, at undervisningsministeren i forlængelse af aftalen om reform af de gymnasiale uddannelser og med inddragelse af forligskredsen skal fastlægge nye principper for elevfordeling ved optagelse på de gymnasiale uddannelser.

En af udfordringerne består i, at tilgængeligheden til den almene studentereksamen og hf-eksamen kan blive udfordret i visse udkantsskoler. En anden har sammenhæng med de nuværende fordelingsregler, hvorefter elever bosat med en vis afstand til almengymnasiale institutioner kommer bagerst i køen, fordi elevfordelingen i dag overvejende sker ud fra et afstandskriterium. Elevsammensætningen på nogle skoler i storbyerne kan også give nogle faglige, pædagogiske og integrationsmæssige udfordringer.

I forhold til udfordringen med tilgængelighed i visse udkantsområder ses visse steder, at de unge foretrækker at søge mod institutioner i de større byer frem for til den nærmeste institution. Det kan medføre, at institutionerne i de større byer vokser og derved udhuler elevgrundlaget i udkantsområderne, så det på længere sigt kan blive svært at opretholde almene gymnasiale udbud i nogle udkantsområder.

Lovforslaget har til formål at etablere en ny lovgivningsmæssig ramme til håndtering af denne udfordring. Formålet med forslaget er at styrke ministerens muligheder for at sikre, at der er gymnasial kapacitet geografisk fordelt i hele landet, således at alle unge uanset deres bopæl har adgang til et tilstrækkeligt og varieret uddannelsesudbud overalt i landet.

Det er hensigten at håndtere udfordringen med afstandskriteriet for fordeling af elever administrativt i en bekendtgørelse med nærmere regler om elevfordeling. Bekendtgørelsen vil give mulighed for i særlige tilfælde begrundet i lokale forhold at imødekomme et mindre antal ansøgers første-prioriterede ønske om institution, uanset at de ikke opfylder det grundlæggende afstandskriterium. Det er dog samtidig hensigten at gøre dette betinget af, at andre ansøgere med samme institution som første-prioritet ikke derved fordeles til en institution, der ikke ligger i rimelig transportafstand fra deres bopæl. Det er hensigten, at bekendtgørelsen med denne nye mulighed for at tage lokale hensyn i elevfordelingen skal gælde med virkning for optagelsen af elever til først-kommende skoleår.

3. Lovforslagets indhold

3.1. Fastsættelse af kapacitetsloft

3.1.1. Gældende ret

Det følger af § 8, stk. 1, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., at undervisningsministeren sikrer gymnasiekapaciteten til de almengymnasiale uddannelser i et sådant omfang, at alle ansøgere, der opfylder optagelsesbetingelserne efter kapitel 2 i lov om de gymnasiale uddannelser, kan optages, og at alle der har påbegyndt en uddannelse til en almengymnasial uddannelse, kan fuldføre denne.

Det fremgår af § 8, stk. 2, at undervisningsministeren efter indstilling fra et eller flere regionsråd og efter høring af den enkelte institution midlertidigt kan fastlægge et kapacitetsloft for en eller flere institutioner, der er godkendt til at udbyde uddannelsen til almen studentereksamen eller uddannelsen til hf-eksamen, med henblik på at sikre en hensigtsmæssig udnyttelse af den eksisterende samlede kapacitet.

Det følger af bestemmelsen, at undervisningsministeren midlertidigt og efter indstilling fra et eller flere regionsråd og høring af den enkelte institution kan gribe ind over for institutioner, der fastsætter så høj en elevkapacitet, at det vil være til skade for en hensigtsmæssig udnyttelse af den samlede eksisterende kapacitet, herunder særligt på de små institutioner. Konsekvensen af et udmeldt kapacitetsloft er således, at den pågældende institution ikke må udvide klassekapaciteten udover loftet. Da en institutions udvidelse af sin kapacitet også kan have negativ betydning for varetagelsen af hensynet til en hensigtsmæssig kapacitetsudnyttelse i en anden region end den region, i hvilken institutionen eller institutionerne er beliggende, kan ministerens adgang til at fastlægge et midlertidigt kapacitetsloft i sådanne situationer udnyttes efter indstilling herom fra regionsrådet i den anden region.

Det er forudsat i bemyndigelsen, at et kapacitetsloft efter indstilling fra et regionsråd kan gives for ét år ad gangen og maksimalt forlænges til to år. Der henvises til Folketingstidende, 2004-2005, B, betænkning over L 106, side 1347.

Af § 14, stk. 2, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., fremgår det, at et forpligtende samarbejde omfatter koordineringen af institutionernes kapacitet, udbud af studieretninger m.v. Det følger af § 14, stk. 4, at undervisningsministeren kan fastsætte regler om de forpligtende samarbejder og om regionsrådets udøvelse af dets beføjelser.

Bemyndigelsen i § 14, stk. 4, er aktuelt udmøntet ved bl.a. § 24 i bekendtgørelse nr. 108 af 4. februar 2016 om optagelse på de gymnasiale uddannelser, hvori processen for institutionernes kapacitetsfastsættelse og indmeldelse heraf fremgår, herunder at regionsrådet senest den 1. februar skriftligt skal give Undervisningsministeriet besked om den samlede fastsættelse af optagelseskapaciteten i regionen, herunder hvordan den er fordelt på de enkelte institutioner. Gældende lovgivning indeholder ingen frist for, hvornår et kapacitetsloft kan fastsættes.

3.1.2. Ministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Visse steder er det en udfordring, at de unge foretrækker at søge mod institutioner i de større byer frem for til nærmeste institution. Hertil kommer, at der er faldende antal unge mellem 15 og 17 år, hvorfor det samlede kapacitetsbehov vurderes at falde de kommende år, dog med regionale forskelle. Det kan medføre, at institutionerne i de større byer fortsat vil have tilstrækkelig søgning til at udnytte deres kapacitet, mens elevgrundlaget i udkantsområderne udhules eller svækkes. På længere sigt kan det betyde, at det kan blive svært at opretholde almene gymnasiale udbud i nogle udkantsområder, i hvert fald de steder, hvor det ikke er muligt (i tide) f.eks. ved uddannelsescampusdannelse og samarbejde mellem flere institutioner at supplere sådanne udbud med

udbud af andre ungdomsuddannelser eller dele heraf, herunder erhvervsuddannelser.

For at kunne håndtere dette mere hensigtsmæssigt foreslås det at ophæve den gældende tidsmæssige begrænsning for undervisningsministerens adgang til efter lovens § 8, stk. 2, at fastsætte et kapacitetsloft for en eller flere institutioner. Ministeren vil herefter kunne fastsætte varigheden for et kapacitetsloft til den periode, der efter ministerens vurdering konkret er behov for.

Et kapacitetsloft kan være en foranstaltning, der hindrer udvidelse af kapaciteten, men det kan også være en foranstaltning, der beskærer den eksisterende kapacitet for en eller flere institutioner, for eksempel for at kunne give tid til ovennævnte lokale supplering af udbud af uddannelser.

Et kapacitetsloft kan således efter forslaget fastsættes for mere end et år ad gangen. Det er dog ikke hensigten at fastsætte et kapacitetsloft for længere end tre skoleår ad gangen. Efter den fastsatte periode på højst tre år vil loftet automatisk bortfalde, og hvis der fortsat er behov herfor, vil et loft skulle besluttes på ny. Meddelelse af et nyt loft vil skulle opfylde betingelserne for fastsættelse af et kapacitetsloft på ny. Der vil, hvor betingelserne er opfyldt, ikke være noget til hinder for, at en institution flere gange i umiddelbar forlængelse af hinanden pålægges et kapacitetsloft.

Kapacitetsloft vil normalt blive fastsat på baggrund af en henvendelse til Undervisningsministeriet fra et regionsråd eller en eller flere institutioner, der som følge af søgemønstret må forventes at få eller har fået færre ansøgere, end de kan optage med deres kapacitet. Undervisningsministeriet vil i disse situationer indhente en indstilling fra de berørte regionsråd og gennemføre en høring af den eller de berørte institutioner, inden der træffes beslutning om fastsættelsen af et kapacitetsloft. Imidlertid kan der være situationer, hvor Undervisningsministeriet først bliver bekendt med problemstillingen, når det regionale fordelingsudvalg er i gang med fordelingsprocessen. Der kan i sådanne tilfælde være behov for, at et kapacitetsloft fastsættes straks uden at afvente indhentelse af indstillinger fra regionsråd eller høring af den berørte institution. Det vil være tilfældet, hvis øjemedet med fastsættelsen af et kapacitetsloft ellers ville forspildes, eller hvis selve fordelingsprocessen ellers ville skulle sættes i bero på at afvente indhentelse af indstillinger fra regionsråd og gennemførelse af en høring af den berørte institution.

Forslaget indebærer, at undervisningsministeren i sådanne særlige tilfælde vil kunne fastlægge et kapacitetsloft, selvom der ikke er en indstilling fra et eller flere regionsråd eller er sket høring af den eller de berørte institutioner. Afhængigt af de tidsmæssige omstændigheder vil der eventuelt kunne gennemføres en høring af den eller de berørte institutioner med en meget kort frist på ned til én dag, hvorved det alene er indhentelse af en indstilling fra regionsrådet, der mangler.

Regionsråd og institutioner omfattet af kapacitetsloftet vil have mulighed for at gøre indsigelse over kapacitetsloftet.

Undervisningsministeren vil i så fald være forpligtet til at revurdere kapacitetsloftet og eventuelt annullere eller ændre det. En annullation eller ændring kan i givet fald indebære, at ansøgere, der ellers var blevet afskåret fra optagelse på det pågældende gymnasium, efterfølgende vil kunne optages på baggrund af fordelingsudvalgets fornyede stillingtagen.

Den foreslåede adgang til i særlige tilfælde at fastsætte et kapacitetsloft uden en indstilling fra regionsrådet og en udtalelse fra den berørte institution, vil alene kunne blive anvendt til fastsættelse af et kapacitetsloft med virkning for ét skoleår. En forlængelse af et sådant kapacitetsloft vil kunne ske på baggrund af en indstilling fra regionsrådet og en udtalelse fra den berørte institution.

Endvidere foreslås anvendelsesområdet for bemyndigelsen til at fastsætte kapacitetsloft udvidet. Med udvidelsen vil undervisningsministeren kunne fastsætte et kapacitetsloft med henblik på et tilstrækkeligt og varieret uddannelsesudbud til alle unge overalt i landet. Endelig foreslås det præciseret, at fastsættelse af et loft med henblik på en hensigtsmæssig udnyttelse af den samlede kapacitet vil kunne ske både i forhold til den samlede kapacitet i det førstkommende skoleår, og i forhold til det forventede kapacitetsbehov i de efterfølgende skoleår.

Hermed vil der være bedre muligheder for at sørge for, at den tilpasning af kapaciteten for de almengymnasiale uddannelser, som må forventes at skulle ske i de kommende år, vil kunne ske på en sådan måde, at der fortsat vil være et tilstrækkeligt og varieret udbud af disse uddannelser over alt i landet.

Formålet med forslaget er at styrke ministerens muligheder for at sikre, at der er gymnasial kapacitet geografisk fordelt i hele landet, således at alle unge uanset deres bopæl har adgang til et tilstrækkeligt og varieret uddannelsesudbud overalt i landet. Det vil også medvirke til at sikre ministerens mulighed for at varetage forpligtelsen i lovens § 8, stk. 1, til at sikre kapaciteten til de almengymnasiale uddannelser i sådant omfang, at alle ansøgere, der opfylder optagelsesbetingelserne til disse uddannelser, kan optages.

Gældende lovgivning indeholder ingen frist for, hvornår et kapacitetsloft kan fastsættes. Der ændres med forslaget ikke ved processen for fastlæggelse af et kapacitetsloft. Det vil dog typisk blive udmeldt i tidsrummet mellem regionernes indmelding til Undervisningsministeriet om institutionernes optagelseskapacitet, der sker senest den 1. februar, og den endelige fordeling af eleverne går i gang. For at tage højde for institutionernes optagelseskapacitet det kommende skoleår, foreslås loven at træde i kraft den 1. februar 2018.

Sideløbende med dette lovforslag vil der i en bekendtgørelse med nærmere regler om elevfordeling blive givet en vis adgang til, at fordelingsudvalgene undtagelsesvis kan tage lo-

kale, saglige hensyn, herunder fravige afstandskriteriet, så der ikke sker forfordeling af elever, som ikke bliver tilgodeset af afstandskriteriet eller af reglen om fordel på grund af lang transporttid. F.eks. kan der laves kriterier, så elever, der kommer fra et område, hvor der ikke er andre institutioner så tæt på, ikke kommer i en situation, hvor de skal køre forbi den nærmeste institution, fordi der er elever, der bor i et andet område, der med afstandskriteriet kan komme ind på den institution, der ellers er tættest på det første område, og der for eleverne i det andet område er andre muligheder. Dermed vil fordelingsudvalget undtagelsesvist kunne afvige fra visse af de fastsatte fordelingskriterier og foretage et lokalt skøn.

Der henvises i øvrigt til lovforslagets § 1, nr. 1-3, og bemærkningerne hertil.

4. Konsekvenser for landdistrikter

Formålet med forslaget er at styrke ministerens muligheder for at sikre, at der er gymnasial kapacitet, der er geografisk fordelt i hele landet, således at alle unge uanset deres bopæl har adgang til et tilstrækkeligt og varieret uddannelsesudbud overalt i landet.

5. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

Med lovforslaget tillægges regionsråd og fordelingsudvalget inden for deres lovbundne kompetence i forhold til kapacitetsstyring på det almengymnasiale område ikke nye administrative opgaver. Ændringen i tidsperspektiverne i forhold til fastsættelse af et kapacitetsloft vil efter Undervisningsministeriets vurdering ikke belaste regionsråd og fordelingsudvalg i et omfang, der vil medføre væsentlige merudgifter til administrationen.

Kapacitetsloft på institutioner vil kunne komme med i betragtning ved administration af investeringsrammer ifølge bemærkninger til lov nr. 707 af 8. juni 2017 om indførelse af investeringsrammer på selvejeområdet, jf. Folketingstidende 2016-17, A, L 184 som fremsat, side 6. Heraf fremgår, at et kriterium i forbindelse med prioritering af udmeldte investeringer bl.a. vil kunne være institutionspolitiske hensyn.

Lovforslaget vil endvidere ikke indebære økonomiske og administrative konsekvenser for stat og kommuner.

6. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

	Positive konsekvenser/mindredgifter (hvis ja, angiv omfang)	Negative konsekvenser/merudgifter (hvis ja, angiv omfang)
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Ingen

Lovforslaget vurderes ikke at have økonomiske eller administrative konsekvenser for erhvervslivet.

7. Administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget har ikke væsentlige administrative konsekvenser for borgerne.

8. Miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget har ingen miljømæssige konsekvenser.

9. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.

10. Hørte myndigheder og organisationer m.v.

Et udkast til lovforslag har i perioden fra den 11. oktober 2017 til den 25. oktober 2017 været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer m.v.:

Akademikerne, Danmarks Evalueringsinstitut, Danmarks Vejlederforening, Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Byggeri, Dansk Erhverv, Dansk Industri, Dansk Ungdoms Fællesråd, Danske Erhvervsskoler og Gymnasier – Bestyrelserne, Danske Erhvervsskoler og Gymnasier – Lederne, Danske Gymnasieelevers Sammenslutning, Danske Gymnasier, Danske Regioner, Det Nationale Dialogforum for Uddannelses- og Erhvervsvejledning, Erhvervsskolelederne i Danmark, Erhvervsskolernes Elevorganisation, Finanssektorens Arbejdsgiverforening, Foreningen af tekniske og administrative tjenestemænd (TAT), FSR – danske revisorer, Funktionærernes og Tjenestemændenes Fællesråd (FTF), Gymnasiernes Bestyrelsesforening, Gymnasieskolernes Lærerforening, Handelsskolernes Lærerforening, Institut for Menneskerettigheder, KL, Landsorganisationen i Danmark (LO), Landssammenslutningen af Handelsskoleelever, Lederforeningen for VUC, Lederne, Danmarks Private Skoler - grundskoler og gymnasier, Rigsrevisionen, Rådet for de Grundlæggende Erhvervsrettede Uddannelser, Rådet for Erhvervsrettet Voksen- og Efteruddannelse (VEU-rådet), Rådet for Etniske Minoriteter, Rådet for Ungdomsuddannelser, Uddannelsesforbundet, Ungdommens Uddannelsesvejledning Danmark (UUDK) og VUC Bestyrelsesforening.

11. Sammenfattende skema

Administrative konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Ingen
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Ingen	
Overimplementering af EU-retlige minimumsforpligtelser (sæt X)	JA	NEJ X

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Efter den gældende bestemmelse i § 8, stk. 2, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., kan undervisningsministeren efter indstilling fra et eller flere regionsråd og efter høring af den enkelte institution midlertidigt fastlægge et kapacitetsloft for en eller flere institutioner, der er godkendt til at udbyde uddannelsen til almen studentereksamen eller uddannelsen til hf-eksamen, med henblik på at sikre en hensigtsmæssig udnyttelse af den eksisterende samlede kapacitet.

Det foreslås i § 8, *stk. 2*, at ordet midlertidigt udgår af bestemmelsen.

Forslaget indebærer en ophævelse af den gældende tidsmæssige begrænsning for ministerens adgang til efter lovens § 8, *stk. 2*, at fastlægge et kapacitetsloft for en eller flere institutioner. Ministeren vil herefter kunne fastsætte varigheden for et kapacitetsloft til den periode, som der efter ministerens vurdering konkret er behov for. Det er ikke hensigten at fastsætte et kapacitetsloft for længere end tre skoleår ad gangen. Meddelelse af et nyt loft vil skulle opfylde betingelserne for fastsættelse af et kapacitetsloft på ny.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.1 i de almindelige bemærkninger.

Til nr. 2

Efter den gældende bestemmelse i § 8, stk. 2, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., kan undervisningsministeren efter indstilling fra et eller flere regionsråd og efter høring af den enkelte institution midlertidigt fastlægge et kapacitetsloft for en eller flere institutioner, der er godkendt til at udbyde uddannelsen til almen studentereksamen eller uddannelsen til hf-eksamen, med henblik på at sikre en hensigtsmæssig udnyttelse af den eksisterende samlede kapacitet.

Det foreslås i § 8, *stk. 2*, at undervisningsministeren efter indstilling fra et eller flere regionsråd og efter høring af den enkelte institution kan fastlægge et kapacitetsloft for en eller flere institutioner, der er godkendt til at udbyde uddannelsen til almen studentereksamen eller uddannelsen til hf-eksamen, med henblik på at sikre et tilstrækkeligt og varieret uddannelsesudbud til alle unge overalt i landet og en hensigtsmæssig udnyttelse af den samlede kapacitet, såvel i det førstkommande, som i de efterfølgende skoleår.

Med den foreslåede ændring af bestemmelsen udvides anvendelsesområdet for bemyndigelsen til at fastsætte kapacitetsloft. Et sådant loft vil efter forslaget herefter også kunne fastsættes med henblik på et tilstrækkeligt og varieret uddannelsesudbud til alle unge overalt i landet. Det præciseres endvidere, at fastsættelse af et loft med henblik på en hensigtsmæssig udnyttelse af den samlede kapacitet vil kunne ske både i forhold til den samlede kapacitet i det førstkommande skoleår, og i forhold til det forventede kapacitetsbehov i de efterfølgende skoleår.

Forslaget indebærer en styrkelse af ministerens mulighed for at fastlægge et kapacitetsloft.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.1. i de almindelige bemærkninger.

Til nr. 3

Efter den gældende bestemmelse i § 8, stk. 2, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., kan undervisningsministeren efter indstilling fra et eller flere regionsråd og efter høring af den enkelte institution midlertidigt fastlægge et kapacitetsloft for en eller flere institutioner, der er godkendt til at udbyde uddannelsen til almen studentereksamen eller uddannelsen til hf-eksamen, med henblik på at sikre en hensigtsmæssig udnyttelse af den eksisterende samlede kapacitet.

Det foreslås i § 8, *stk. 2, 2. pkt.*, at ministeren i særlige tilfælde med virkning for ét skoleår kan fastlægge et kapacitetsloft, selv om der ikke er en indstilling fra et eller flere regionsråd eller er sket høring af den enkelte institution.

Forslaget indebærer, at undervisningsministeren får adgang til i særlige tilfælde, såsom tilfælde, hvor dette er fornuftigt af tidsmæssige grunde, at fastlægge et kapacitetsloft

uden at afvente en indstilling fra regionsrådet og en udtalelse fra den berørte institution. Der er tale om en undtagelse til bestemmelsens 1. pkt., hvoraf fremgår, at der vil skulle foreligge en indstilling fra regionsrådet og en udtalelse fra den berørte institution. Den foreslåede adgang til i særlige tilfælde at fastlægge et kapacitetsloft uden en indstilling fra regionsrådet og en udtalelse fra den berørte institution, vil alene kunne blive anvendt til fastsættelse af et kapacitetsloft med virkning for ét skoleår. En forlængelse af et sådant kapacitetsloft vil kunne ske på baggrund af en indstilling fra regionsrådet og en udtalelse fra den berørte institution.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.1 i de almindelige bemærkninger.

Til § 2

Det foreslås med bestemmelsen, at loven træder i kraft den 1. februar 2018. De nye bestemmelser vil dermed kunne

få virkning for institutionernes optagelse til de gymnasiale uddannelser fra 1. august 2018 og frem, herunder den forudgående proces i forbindelse med institutionernes kapacitetsfastsættelse.

Færøernes Hjemmestyre og Grønlands Selvstyre lovgiver om egne forhold i relation til skolevæsenet. Lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. gælder således ikke for Færøerne og Grønland, jf. lovens § 65.

På denne baggrund er der ikke en bestemmelse om territorial gyldighed i lovforslaget.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

*Gældende formulering**Lovforslaget***§ 8.** ---

Stk. 2. Undervisningsministeren kan efter indstilling fra et eller flere regionsråd og efter høring af den enkelte institution midlertidigt fastlægge et kapacitetsloft for en eller flere institutioner, der er godkendt til at udbyde uddannelsen til almen studentereksamen eller uddannelsen til hf-eksamen, med henblik på at sikre en hensigtsmæssig udnyttelse af den eksisterende samlede kapacitet.

Stk. 3. ---

§ 1

I lov om institutioner for almen gymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 1143 af 23. oktober 2017, foretages følgende ændringer:

1. I § 8, *stk. 2*, udgår »midlertidigt«.

2. I § 8, *stk. 2*, ændres »en hensigtsmæssig udnyttelse af den eksisterende samlede kapacitet« til: »et tilstrækkeligt og varieret uddannelsesudbud til alle unge overalt i landet og en hensigtsmæssig udnyttelse af den samlede kapacitet, såvel i det førstkommende, som de efterfølgende skoleår«.

3. I § 8, *stk. 2*, indsættes som *2. pkt.*:

»I særlige tilfælde kan ministeren med virkning for ét skoleår fastlægge et kapacitetsloft, selvom der ikke er en indstilling fra et eller flere regionsråd eller er sket høring af den enkelte institution.«

§ 2

Loven træder i kraft den 1. februar 2018.